

slavismă, și ca elu această conștiință să o planteze în sufletele tinere ale copiilor, tinerei generațiunii a scumpului nostru popor. Copii noștri să știe, și spuneți-le lor la ori-ce ocaziune, că Slavul are în totu loculul frați. Unu învățătoru croatū vorbi în același sens. Elu toastă pentru slavismă, peste care soroale niciodată nu apune. Oratorulu fū ridicatū pe umeri de cătră învățătorii ceii și purtatū prin sală în sunetul canteceului „Hej Slovane!”

— Reuniunea sərbescă pentru realizarea unei confederațiunii balcanice, în alu căreia capū stă cunoscutulu Catic, publică acum de curēndū unū apelū, în care se dice între altele: „Pentru tōte popōrele balcanice a sositū unū momentū politicū seriosū. Pe tōte le amenință pericolulu atātū pe terenul politicū, cătū și economicū. Și pentru ce?—Pentru-că jurū imprejurū suntemū incunjuratū de puteri mari, pe când dintre noi chiar și celū mai puternicū statū abia numără 6 milioane de suflete. Asemeni puteri micū la nici unū oasū nu potū desvolta o forță, cu care să potā resiste față cu marile puteri. Ne batū de tōte părțile, când în privința politică, când în cea economică. Fia-care dintre noi se nusesce a se apēra numai cu puterea propriā, dēr înzadarū. Popōrele balcanice încă suntū stāpāne peste sōrtea lorū; ele au încă timpū, de-a se mântui, dēr acestū timpū nu li este iertatū sē-lū neglijeze. Este în jocū esistența lorū politică și economică. Numai unirea puterilor potē să mântuescā popōrele balcanice de sigura perire.”

Cestiuni din Orientū.

Sub titlulū „Cestiuni din Orientū” diuarulū „Journal des etudiants de l' Université de Bruxelles” Nr. 25, din 2 Maiu publică unū articolū subscrisū de d-lū Louis Brunel studentū în dreptū la Universitatea din Lille (Francia).

Regretū, că numai acum tārđiu am datū peste acestū diarū. Credū însă că totuși e bine ca să se știe și așa mai tārđiu, ce indignațiune i-a cuprinsū pe studenții din Occidentū, când „cavalerii patrioți” cāntāndū osanale marelui renegatū „Dr.” Moldovān Gergely, au arsū diarele nōstre și „Memoriulū” studenților romāni pe piețele Clușului.

Ētā articolulū din vorbā:

„Pe când diplomații discutā în continuu, că ore principele Ferdinand trebuie ori nu să stea pe tronulū Bulgariei, Europa nu observā vclulū negru, ce încetulū cu încetulū acopere Transilvania. Și cu tōte acestea în acestā țērā micā,

atātū de încercatā printr'o odiōsā apăsare, zace germentulū discordiei, care potē să încingā în flacări Occidentulū și Orientulū. Astfelu este „solidaritatea de interese a lumii moderne, că unū desechilibru parțialū potē aduce dupā sine „unulū generalū”.

Voescōtū sē vorbescōtū despre situațiunea creatā Romānilorū din Transilvania și Ungaria de Maghiari, situațiune pe care studenții universitari din România o desvclue înaintea Europei într'un „Memoriū” publicatū mai în tōte limbile. Ei declarā, că nu se adresēzā lumii oficiale, ci acelora cari potū vorbi în tōtā libertatea, fressei și tinerimei universitare, care este Europa de māne.

Dupā ce citēzā din „Memoriū” pasagiulū, în care le spune, că Ungurii voescū cu ori ce prețū să formeze unū statū naționalū maghiarū și că pentru ca ei se-și ajungā mai curēnd acestū scopū punū pe Romāni în afarā de lege, continuā și dice:

„Da, și eu suntū de părere, că acesta este unū mijloc comodū, însă denotā necunoștința maximei „numērulū este legea”; Romāni în Transilvania suntū numērulū, deoi apēsătorii lorū sē bage de sēmā în momentulū când ei vorū fi legea.”

Dupā aceea reproduce fidelū pe dōue colōne cele mai importante pasage din „Memoriū” apoi ajungēnd la acela în care se vorbesce despre legea asilelorū de copii, autorulū acticolului sē exprimā astfelū:

„Acestū actū a escitatū în inima tinerimei romāne o legitimā indignare, care este exprimată nu se potē mai bine în aceste cuvinte înflăcārate: „Pentru actualii stāpānitorū ai Ungariei filosofii „cei mari ai secolului trecutū nu au esistatū, marea Revoluțiune, care a sgdunitū societatea europēnā nu a fostū, egalitate, fraternitate și libertate nu este, pentru ei nu esistā nimicū, nici respectulū necondiționatū alū legilorū, nici dreptulū de a sē putē desvolta fiecare „dupā propriile sale aptitudini”.

Noi putemū adāuga, că nu este altceva decātū rassā sēlbaticā, care voescōtū sē nimicescā o rassā civilizată, este lupta cea vechiā a barbariei turaniene în contra civilizațiunii europene, pe carea o invidezā fără a o putē ajunge.

Prin mijlōcele cele mai violente se dovedesce acestā invidiā și noi studenții Occidentului nu putemū nici sē ne gāndimū măcarū fără sē roșimū în fața mijlōcelorū întrăbuintate de studenții unguri.

În locū de a rēspunde prin fapte și în scrisū, ei au cređutū mai bine a arde pe piețele publice „Memoriulū” atātū de corectū și de demnū de frații noștri din România.

Tinerimea universitarā va judeca aceste proceduri, ea va dice, că acumū, când intrāmū în vclulū alū XX-lea, acumū când libertatea gāndirei și a cuvēntului este respectatā pretutindenea, nu este ertatū de a recurge la astfelū de mijlōce, vrednice numai de civilizațiunea barbarā a Persiei și Asyriei.

Totū ceea ce dorimū noi, dicea mai de unā-đi unulū dintre cei mai distinși membrii ai „Ligei naționale romāne” (aiol autorulū face alusiā de sigurū la convorbirea ce a avut' o cu studenții romāni la Gaud u ocazia serbărilor universitare, și vrea să đică „Liga pentru unitatea culturalā a Romānilorū”, iar nu Liga naționalā romāna . . . Trad.) este, ca caus' a nōstra să fiā cunoscutā, atuncī sntemū siguri, că interesulū va veni elū însuși, căoi totdeuna s' a simpatizatū cu cei asupriți, cu aceia, cari cerū dreptate în numele umanității.

Sunt deplinū convinsū, încheiā autorulū — că sprijinulū moralū care întāresce irima și o încălđesce nu li va lipsi fraților noștri Romāni și că Belgia Occidentului nu va uita pe Belgia Orientului.

Anvers, 23 Iulie 1891.

Săceleanulū.

SCIRILE ĐILEI.

— 29 Iulie (10 Augustū).

Intēlnire de Monarchi. Diarulū „Wiener Allgm. Ztg.” a primitū din Bucuresci următōrea telegramā: „Aici se vorbesce, că regele Carolū din incidentulū participārei impēratului Wilhelm la manevrele austriace, va pleca la Viena, unde se va intēlni cu cei doi monarchi.”

Numiri de ambasadori. Fostulū ambasadorū contele de Montebello a fostū numitū ambasadorū la Petersburg, Cambon a fostū numitū de ambasadorū la Constantinopole ér Ruston, ambasadorū la Madrid.

Institutū Pasteur în Iași. Județulū și comuna Iașilorū au datū cāte 2000 lei pentru înființarea unui institutū de inoculațiune pentru cei mușcați de căni turbați. Direcțiunea acestui institutū va fi incredințatā profesorului de istologiā dela facultatea de medicinā de acolo, d-lū Dr. Pușcariu.

Stabilirea orolorū. La 1 Octombrie st. n. orariulū căilorū ferate din Europa se va împărți în trei mari zone, avēndū dreptū basā meridianulū de Greendich. Așa, cândū la Moscva va fi 1 orā p. m. în Bucuresci va fi 12 orē (amēđi), earā în Siberia 11 a. m. Dela acestā datā mersulū trenurilor nōstre va fi și elū modificatū.

**

La congresulū de geologiā, ce se ține la Whashington, Universitatea din Bucuresci va fi reprezentatā prin dd. Grigorie Ștefănescu și St. Sihleanu cari au și plecatū deja în America.

Fonografū de Edison. Astāđi și māne i-se dā ocaziune publicului brașoveanū să vadā și să asculte fonografulū lui Edison, cea mai frumoșā și mai importantā invențiune a secolului nostru. Fonografulū ce-lū posedē d-lū E. Palușovsky e cea mai nouā edițiune, din 1890 cu a 20-a înbunătățire și reproduce cu mare precisiune sunete de ori ce categoriā, așa: glasulū omului în vorbire și cāntare, discursuri, declamațiuni, risete cu hohotū, apoi sunete musicale, precum fluerulū și chiar musica unei întregi orchestre militare. Aceste dōue đile, cătū va sta d-lū Palușovsky în Brașovū la Hotelulū Centralū Nr. 1, va presenta publicului vocile diferiților cāntăreți artiști, apoi declamațiuni și piese musicale esecutate pe instrumente musicale precum și de orchestra întregā. Recomandāmū atențiunii publicului acestā interesantā și instructivā produțiune cu fonografulū lui Edison.

Batalionulū 1 din regimentulū de infanteriā Nr. 2, Alexandru I. impēratulū Rusiei, detașatū în Făgărașū, a sositū eri dimiņța aici în Brașov, pentu ca se facā eserciții în regimentū, și dupā aceea va pleca la manevre la Bistrița.

Circuitū Sidoli. Astāđi se va da o reprezentațiune în beneficiulū micului călārețū Theodor Strakay, care prin istețimea sa în călāritū și prin manierele plăcute și-a cāștigatū simpatia publicului și în specialū a damelorū, cari aprōpe la fie-care debutū fi oferā cāte 2—3 tocuri de bombōne.

Lăcuste. În Constantinā (Algeria) s' au ivitū o mare mulțime de lăcuste, đise pelerine; ele s' au lāsātū pe ogōre, vii, grādinī și livedi, distrugēndū aprōpe totū ce le ieșia în cale. Locuitorii, în urma unei circulāri a autorității locale, au făcutū la fiā-care casā focū și astfelū s' au mai impuținātū. Vēđēndū însă că nu le potū goni cu desvērșire, prin o altā ordonanță, aceiași locuitori au fostū autorizați de a face fumū și sgomotū cătū de mare; numai prin aceste dōue mijlōce s' au pututū bieții omeni scāpa de pacoste.

Primirea Francesilorū în Moscva.

Admiralulū Gervais a sositū dimpreună cu oficerii escadrei sale în Moscva unde a fostū primitū cu mare entusiasm. La unū dejunū ce s' a datū în onōrea marinarilorū francesi, ridicā guvernatorulū

în tōtā sēra, și nu se feriau de-a face curte frumoșei și seducătōrei femei.

Magdalena se silia sē înādușescā în sine ori-ce simțū femeescū. Indiferentismulū ei față de Czrynowsky se schimbā în urā mai alesū dupā-ce primi dela Parisū șicrea, că elū s' a dusū la Petersburgū, unde ocupā o funcțiune impērătēsă, la aparență pentru ca să lucre pentru propagandā, în faptā însă ca să trāescā acolo ca unū proselitū. Ea jurā, că își va rēsbuna și asupra lui, și potē chiar motivulū acesta a fostū, care n' a lāsāt' o sē se depărteze de Rusia.

Dupā-ce auđise Magdalena de arestarea tinerului, la care se gāsiserā baterii și dinamitā, n' a mai avutū stare în Odessa. Cu trenulū celū mai deapropē ea și plecā cătră Petersburgū. Aici auđi, dupā sosire, că palatulū de iernā s' a schimbatū formalū într'o fortărăță și că ce-lū puținū de-ocamdatā, trebuie sē renunțe la ideia d' a încerca în edificiulū acesta vre-o operațiune tacticā.

Dēr chiar impregiurarea asta iritā mai vērtosū îndrāsnelā Magdalenei. Nici unū mijlocū n' a lāsātū neincercatū pentru a îndupleca pe amicii sēi, sē i stee

intr'ajutorū. Și dupā-ce toți îi spuneau, că momentulū de față nu este de locū potrivitū sē întreprindā ceva în sfērșitū declarā limpede: „atuncī voi lucre pe rēspunderea mea.”

Sēptēmāni întregi au trecutū de atuncī, fără sē se fi auđitū ceva despre Magdalena de Czrynowsky. Printre secolulū femeescū din Petersburg ar fi pututū căuta cătū de multū și n' ai fi gāsīt' o, pentru-cā hainele largi femeesci le schimbāse cu haine strimte bārbātesci, pērulū ei bogatū dispāruse, — era tunsā scurtū. Fața ei albā de femeii luā o colōre gālbue, cu pete negre de funingine.

Nimeni nu-și inchipuia, că în băiatulū harnicū și dibaciu din lăcătaria impērătēsă a curții se ascunde o femeie. Neîncetatū lucre băiatulū, din cauza acestā adeseorū era incredințatū cu totū felulū de lucrări.

Ērna din a. 1880 începuse și în Petersburg cu ore-care asprime. Prin Ianuarie de-odātā se stricō o țevā de gazū în palatulū de ērnū și a trebuitū sē se dirēgā iute. Loculū unde se stricase, a fostū închisū și se aședārā mai multe țevi nouē.

Lucrarea acēsta a ținutū o đi și o nōpte întregā. Petrow, băiatulū veselū, sciū sē întocmescōtū trebile astfelū, ca elū cu puținā intrerupere, în totū timpulū acesta sē fiā ocupatū acolo. Loculū, unde se stricase țeva, se afla tocmai sub odaia pazei principale a palatului.

A dōua đi, pe înserate, reparatura era terminatā și Petrow fū însărcinatū ca în đina următōre, să aducā în lucrātōre țevile de gazū rēmase îndērēptū, cum și celelalte bucāți de ferū.

Dimiņța apārū Petrow cu unū altū lucrătorū în haine de muncitorū, cu unū căruceanū micū. La aparență începurā sē adune și sē care din odaia. În faptā însă se ocupau cu altū lucru. Când credea, că nu suntū observați, scotū o mulțime de funii și le bagā într'o țevā lungā de doi metri, pe care o astupā cu dopuri de lemnū. Unū dopū îlū gaurirā iute și bāgārū prin elū unū drotulū. Mai înțepenindū odatā drotulū, amēndoi ridicā țeva și o ascundū într'unū colțū. Loculū era cam întunecosū și nu-i observā nimenea. Drotulū îlū înțepenirā la pārete în colțū și apoi îlū conduserā d'alungulū pārețului.

Termināndū-se acēsta, cei doi își strinserā māna de bucuriā; adunārā apoi rēmāșițele de ferāriā și se depārțārā.

— „Este cu puțință, ca bunbaculū de impușcatū, asunsū în țeva de gazū, din întâmplare sē se aprindā mai curēndū, de amū dori noi?” întrebā Petrow pe soțulū sēu.

— „Nu este cu puțință,” rēspunse acesta șoptindū și privindū în tōte părțile, ca sē se incredințeze decā nu-i vede cineva. „Numai o loviturā, sēu mica mea bateriā electricā, este în stare sē o aprindā.”

— „Și când vei fi gata de totū cu aședarea mașinei?”

— „Pōte peste dōue sēptēmāni. Acum însă sē fugimū de aici!”

Amēndoi muncitorii apoi prinserā de ruda cărucenului și, neîmpiedecați de nimeni, duserā pe pōrtā tōte ferāriile rēmase.

La despārțire, celū mai bătrānū întrebā pe tovarășū: „așadērā îți vei ține parolā? Indatā ce apāratulū își va face datoria, ți-se numără đece mii de ruble”.

„Ne-amū înțelesū?”

„Înțelesū?”

Moscei marele duce Sergiu, primul toast în sănătatea împăratului și a împărătesei. Adunarea isbuoni în nesfârșite strigări de Ura! er muzica cântă de trei ori imnul național rusesc. Apoi toastă *capitanul cetății* în sănătatea lui Carnot, în urma căreia se audă strigăte de „Vive la France” și muzica intună de trei ori marseillaise. După ce se ținură toate în sănătatea marelui duce Sergiu admiralului Gervais și flota franceză, luă cuvântul admiralul Gervais, pentru a-și exprima părerea de rău, că Carnot nu pōte fi martorul primirei, ce li s'a pregătită marinariilor franceși. Gervais beu în numele Franței, în sănătatea *părechiei împărătesc a marelui duce Sergiu și a întregii familii împărătesc* fiind întrerupt de furtunoase aplauze din partea celor prezenți. Gervais toastă în onoarea orașului Mosca, care a primită atât de cordial pe marinarii franceși. *Capitanul orașului* răspunde prin un toast în onoarea și prosperitatea Franței. Apoi își exprimă Gervais adăncă sa mulțumire pentru primirea acesta cordială, ce până acum nici când nu a mai fost și încheia cu cuvintele: „Asupra D-voastră și asupra noastră e acum îndreptată atențiunea lumii întregi. În Franța sunt toți cuprinși de sentimente amicale pentru Rusia. *Beu pentru sfânta Mosca, pentru marelui popor rusesc și pentru țarul său.*” Gervais goli paharul său și apoi i-l sparse. Generalul Cernajev răspunde la acest toast dîcînd: „Istoria ne-a apropiat unul de altul: suntem amici. *Beu în sănătatea Franței, a armatei și a flotei sale.*” Gervais răspunde: „Esperă prin nenorocire, Franța își adună puterile sale: der totuși tare prin unirea ei și prin amiciția unui mare monarch, e liniștită și privește cu încredere în viitor.” Mai urmărește apoi toast în onoarea generalilor ruși și a soldaților. După aceea ofierii vizitară biserica mîntuitorului și grădina Nesskușy, luără parte la cursele de cai și prîndîră la consulul general francez. Săra la 11 ore pleacă înapoi la Petersburg. Marele duce Sergiu primi ordinul *legiunei de onoare*.

Din Mosca se telegrafiază, că admiralul Gervais vizitîndu tabera rusescă dela Kodinsky, a fost purtat pe brațe între strigătele de bucurii ale soldaților entusiasmați.

Adunarea despărțământului XI

alți Asociațiunii transilvane și a Reuniunii femeilor române selagiene.

Sălagiu, August 1881.

Adunarea acesta s'a ținută la 3 August în Săsig și a fost așa de importantă, cum nu s'a mai pomenit de când există acest despărțământ.

Săsigul e o comună curată românească, omen în stare bună, sîrguincioși

și deștepți în privința intelectuală, ceea ce în mare parte este a se mulțumi părintelui protopop Andre și zelosului capelan Vasiliu Popu. Satul e așezat pe un plai mînos, pămîntul e roditor, er prin sat curge valea numită Sălagiu. Pe lângă sat curge Somesul, care desparte Chiorul de Sălagiu și care în murmurul protestatorilor alți valurilor sale aduce fraților selagieni vestea despre suferințele Românilor Ardeleni.

În această comună frumoasă s'au ținut memoratele adunări, alți căror început s'a făcut prin oficierea solemnă, la care a pontificat Rvds. D-nu vicar Alimpu Barboloviciu cu asistența mai multor preoți. Biserica cea nouă și spațioasă era plină de inteligență și de popor de prin satele vecine și din locu. Solemnitatea s. liturgii au ridicat o corurile vocale, cari au cântat pe rînd; unul al Șomcutenilor, care stă sub conducerea bravului învățător Eliu Popu și altul din Bărsul de sus, care e dirijat de Todor Varna. Cîntările au fost executate cu acurateță, laudă d-nilor conducători și coriști. Pentru ce ore nu se nisuesc toți învățătorii a înființa astfel de coruri vocale ale căror rōde binefăcătoare sunt nespuse de mar? Românil, despre care dîcî inimicii nămului nostru, că nu e apt pentru civilizație, are inimă largă pentru îmbrățșarea acestor instituțiuni nobile. De dragul cîntării, el învață bucuros și carte în vîrstă mai înaintată, er școlii i-se dă un ajutor puternic în ajungerea scopului de a da societății omen cu carte, căci ce a învățat în școlă, are teren de a pune și în praxă. Să nu întîrziăm dera a propaga cât mai mult ocurile de plugari, cari sunt cele mai accesibile instituțiuni culturale pentru poporul nostru.

La finea liturgiei, Rvds. D-nu Alimpu Barboloviciu exprimă sentimentele inimei sale nobile și iubitoare de tot ce e românesc printr-o vorbire, care a venit dela inimă și a pîrșit la inimă fi-cărui ascultător. A desvoltat așa frumos lipsa și folosele iubirii și a unirii între sine a Românilor, încât cred, că toți cei de față s'au depărtat din biserică cu acel propus firmă, ca să lase la o parte ori ce împărțier din trecut și pentru considerațiuni private să se ferescă de a strica cauzei publice. A vorbit despre credința în Dumnezeu și a arătat efectele acestei credințe pentru poporul nostru în trecut și în prezent și a indicat rezultatele, ce o să ni-le aducă ea în viitor. Sub impresiunile puternice ale acestei vorbiri ne-am depărtat din biserică pentru a lua parte la adunare, la care una după alta sosiau trăsurile cu oșpeții.

Cel mai tînăr din societate sare dela locul seu, pune prietinesc mîna pe umărul noului sosit și-l întrebă ceva în taină.

„Aparatul este aici, funcționează de minune”, răspunde acesta.

Toți se grămădiră în jurul vorbitorului, când acesta scose o cutiuță mică de lemn și o puse pe masă.

După-ce s'au încredințat, că așa este închisă bine, nou venitul espioă pe scurt mehanismul orologului, care este simplu și umblă fără șgomot, arată apoi lepedea, pe care se regulează timpul, când vreu se lucre aparatul; după aceea, așezîndu toate înderăt la locul lor, se puse și el la mesă.

Pe tineri ilu agrăise acum și cu numele de „Magdalena”. Societatea deveni acum mai liberă.

Bagulavsky își dă cutiuța de lemn și se depărtează, promițînd, că a doua zi era va veni tot pe timpul, pe care a venit și astăzi.

Ceialalți își petrecură totă noptea.

(Va urma.)

La 11^{1/2} ore s'a deschis adunarea în biserică de Rvds. D-nu președinte Alimpu Barboloviciu printr-o vorbire escelentă, după care luă cuvîntul părintele protopop Andre, care de-ase-menea printr-o escelentă vorbire arată însemnătatea Asociațiunii în termin convingător și îndemnă la îmbrățșarea scopurilor ei, bineventă pe cei de față și ceru scusele, decă pregătirile n'ar fi corăspunzătoare așteptărilor.

Luă cuvîntul d-lu Andrei Medanu, care vorbi despre școlă și despre sōrtea școlariilor noștri dela școlile medii etc. Tote trei vorbirile acestea au fost cât se pōte mai însuflețitoare. D-lu Medanu dete în urmă espresiunea dorinței, ca despărțământul nou să fiă numit „Simleu-Șomcuta.”

După acestea se alege o comisiă constătoare din d-nii: Ioan Sărbu, protopop; Nicolau Nilvanu, Florianu Ciocanu, advocați și Dr. Florianu Stanu profesor, ca să studieze raportul și să refere pe scurt. Totu comisiă acesta e încredințată și cu înscrierea membrilor noi, primirea taxelor anuale dela membrii cei vechi și a ajutoarelor benevole oferite. Se mai alege o comisiune constătoare din d-na Medanu, Alexiu Berinde și Alexandru Popu, jude cerualu, pentru de a primi taxele anuale dela membrele reuniunii, ofertele și înscrierea membrilor fundatoare. După acestea ședința se suspendă pentru câteva minute.

Redeschidîndu-se ședința, comisiă referă cu privire la raportul comitetului următoarele:

Anul trecut fū an de transacție, urmată din arondarea nouă a despărțământului făcută în adunarea generală din Reghinul săsesu, care a încunoscîntă despărțământul, că are a se uni cu alți Șomcutei sub numele de despărțământul alți XVI-lea alți Simleului. Premiarea învățătorilor se face și în anul acesta și încă comisiunea a lăsat ca însuși corpul învățătoresc să propună pe cei vrednici de premiare, însă acesta a renunțat. Dealtcum pentru de a pută fi un învățător premiat, trebuie să fiă membru alți Asociațiunii, er când ar fi egalitate între doi, acela este a se preferi, care a arătat progres și cu aduții. Se constată, că unde preotul a lucrat mîna'n mîna cu învățătorul, acolo este progres îm bucurător, er unde nu, acolo s'a constatat stagnare, ba chiar decadentă.

Rvds. d-nu Alimpu Barboloviciu, sub cuvînt că terenul activității despărțământului s'a mărit considerabil și fiindcă a lucra cu succes numai așa se pōte, decă ni sunt cunoscute împrejurările locale pe deplin, el și comitetul, mulțamînd de încredere, își dă demisiunea. D-lu Teodor Popu abdicea nu o află motivată; își exprimă recunoștința pentru activitatea de până acum și cere, ca să rămîna și mai de parte acest președinte și comitet. D-lu Andrei Cosma nu e de acord cu anteriorul; altcum treaba acesta s'a debătut și în sinul comitetului. Fiîndcă s'a adaus un teritoriu vast, vorbitorul e de părere, ca să fiă reprezentat în comitet membri din tote părțile teritorului. D-lu Nicolau Nilvanu dîce, că despărțirea în două a vechiului Chioru a fost cauza stagnării despărțământului Șomcutean. Salută cu bucurie unirea acesta și numai încât privește numirea, doresce să se facă strămutare.

Urmăz la rînd propunerile eventuale. (Va urma.)

Brutalitate gendarmărescă.

Despre un casu de brutalitate gendarmărescă dintre cele mai sēlbatiche ni-se scrie din Comitatul Torontalului. Etă ce ni-se comunică în privința acesta:

„În erna trecută unui locuitor din Torontal i-s'au furat trei cai în valoare de 120 fl. Intr'unu tîrziu, la 20 Iu-

nie, bănuela de a fi comis furtul a căcut pe un biet Sărbu, Dușan Raintu, din Clara sērbescă. Acesta fū maltratat în modul cel mai îngrozitor pînă atunci, pînă când a fost silit să dîcă de dragul „domnilor” gendarmi, că el e făptuitorul și că caii i-a vîndut unui Romănu, Nicola Dajdiu din Ecioa-romăna, deși nimicu din acestea n'a fost adevărat.

Bietul Romănu, uimit de invinuirile ce i-se făoură, a cerut sprijinul comunei sale, care a arătat pe cale oficială, că N. Dajdiu e om cinstit, în stare bună, nepătat și că nu a fost niciodată invinuit cu o faptă ca acesta mărșavă și nedemnă de el. Voinicoșii gendarmi însă nu s'au mulțumit cu atăta, ci fiindcă judele comunalu cu reprezentanța comunală nu au voit să-l dea pe mîna crudă a gendarmilor, — aceștia au intrat în noptea de 2 Iulie în curtea bietului Romănu și fără nici o considerațiune față cu familia, a cărei liniște în timpul nopții fū atât de crudă conturbată; l'au luat din pat și l'au dus cu dēnșii între baionete. La întrebările gendarmilor, că nu cumva caii, cari nu se aflau la dēnsul, i-a vîndut lui Nicola Broșteanu din Seleuș? — Dajdiu totdeuna răspundea, că el nu a vîndut niciodată cai și că nu pōte învinovăți pe nedreptul pe un om, pe care nici nu-l cunosc. Aceste mărturisiri însă nu i-au mulțumit pe „domnii” gendarmi, ci l'au bătut la tîlp pînă ce au rupt un băț de trestie, l'au tras de pîr, l'au trîntit la pămînt, i-au tras nise pumn în cōste, în piept și în spate, în urmă l'au legat cu lanțuri la mîni și l'au strîns așa de tare, încât bietul om ne mai putîndu suporta durerile, a mărturisit și dēnsul fals, că da, caii-au vîndut lui Broșteanu.

Pe Broșteanu de asemenea l'au torturat fiind că nu se aflau nici la dēnsul caii, și după ce și acesta a răspuns negativ la invinuirile ce i-se fac, fură predați toți trei judecatoriei ceruale din Moșu. *Judecatoria neavîndu dovezi suficiente, i-au eliberat.* Abservu, că femeia lui Dajdiu, care era în stare binecuvîntată, în urma acestui barbarism, de spaimă a născut fără timp o fetiță mōrtă și atît dēnsa, cît și soțul ei zacu bolnav în pat. E temere, că mama va înceta din viață.

Acestui casu de brutalitate ne mai pomenit în statele civilizate ale Europei, ar trebui să i-se dea mai mare atențiune din partea Românilor din acele părți și în numele nenorocilor să întreprindă înșiși pașii de lipsă pînă la cele mai înalte foruri, cerîndu esemplara pedepsire a gendarmilor și curmarea acestor neînterupte abuzuri și brutalități asiatice.

Voci din publicu.*)

De orece un funcționar alți Primei bance transilvane „a trecut peste termenul concediului său și există posibilitatea, că acesta a părăsit cu totul Brașovul, subscrisul consiliu de supraveghiere, conform mandatului său și conform legilor comerciale își țin de a sa datoriă să facă o reviziune de controlă minuțioasă în tote detaliurile, și pentru scopul acesta a lăsat să se facă un inventariu exact. După ce s'a aflat în cea mai mare esactitate starea portofoliului de cambii, Lombard și deposite, precum și starea depunerilor și în fine tote casele, și după ce tote cărțile de comptabilitate s'au aflat ca strictu corăspunzătoare legilor comerciale și în ordine esemplară; este consiliul de reviziune în pozițiune de a declara: că Banca Transilvană prin depărtarea acestui funcționar nu a suferit nici o pagubă și că conducerea afacerilor precum și dirigiarea lor a fost constatată ca perfectu în regulă și corăspunzătoare statutului.

Consiliul de supraveghiere alți primei bănci transilvane. Brașov, 7 August 1891.

Iosif Schreiber m. p. Heinrich Porr m. p.

* Pentru cele cuprinse în această rubrică redacțiunea nu ea răspunderea. — Red.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil interimar: Gregoriu Malor.

Incă o stringere de mîna și amēndo lucrătorii se despărțiră.

A doua zi, Petrow nu veni la lucru, în locul lui sosi o epistolă prin care dă de scire, că mama l'a chemat prin firu telegrafic la Mosca.

**

În colțul stradelor Newsky și Michaelow se ridică edificiul pompos alți hotelului „Europa”. Intr'o odaie rezervată din acest hotel cunoscut își petrecea în sēra de 15 Februarie o societate forte veselă. Era arangiată o cină elegantă. Era deja la alți treilea felu de mîncare, de asemenea la alți treilea felu de vinu francez. Societatea se compunea numai din domni.

Intârzie multu dîce cel mai tînăr din ei:

„Cine scie, ce i-se va fi întemplat”, observă alți doilea.

„Prostii! N'aveți nici o grijă”, strigă alți treilea. „Mie mi-a declarat, că nu pōte veni înainte de nouă ore; abea au trecut două minute peste nouă.

Unu „ah” generalu de mirare resună de-odată de pe buzele tuturor, când cel așteptat se arată în ușă.

Cursul pieteii Braşov.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Banconote româneşti, Argint româneşti, Napoleon-d'ori, Lire turceşti, Imperiali, Galbin, Seris. fonc., Buble ruseşti, Mărci germane, Discontul.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes ostă ungare, Amortisarea datoriei căilor ferate, Bonuri rurale ungare, Bonuri croato-slavone, Impurmutul cu premiul unguresc, Despăgubirea pentru dijma de vin, Losurile pentru regulara Tisei, Renta de argint austriacă, Renta de hârtă austriacă, Renta de aur austriacă, Losuri din 1860, Acţiunile băncei austro-ungare, Acţiunile băncei de credit ungar, Acţiunile băncei de credit austr., Galbeni împărăteşti, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Cursul la bursa din Viena.

Table with 2 columns: Item name and price. Includes Renta de aur 4%, Renta de hârtă 5%, Impurmutul căilor ferate ungare, Amortisarea datoriei căilor ferate de

ABONAMENTE la "GAZETA TRANSILVANIEI" Pretul abonamentului este: Pentru Austro-Ungaria: Pe trei luni, Pe şase luni, Pe un an. Pentru România şi străinătate: Pe trei luni, Pe şase luni, Pe un an. Abonamente la numerele cu data de Duminică. Pentru Austro-Ungaria: Pe an, Pe şase luni, Pe trei luni. Pentru România şi străinătate: Pe an, Pe şase luni, Pe trei luni.

Avisul d-loru' abonaţi!

Rugăm pe d-nii abonaţi ca la reînnoirea prenumeraţiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal şi numerii de pe fâşia sub care au primitu' diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită şi să arate şi posta ultimă.

Totodată facem cunoscutu' tuturor D-loru' abonaţi, că mai avem din anii trecuţi numerii pentru complectarea colecţiunilor „Gazetei”, precum şi câteva întregi colecţiuni, pentru cari se pot adresa la subsemnata Administraţiune în casu' de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.”

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabilu' din 20 Iulie 1891.

Large railway schedule table with multiple columns for routes (Budapesta-Predealu', Predealu'-Budapesta, B.-Pesta-Aradu'-Teiuş, Teiuş-Aradu'-B.-Pesta, Copşa-mică-Sibiu) and train times for various stations.

Nota: Numerii încadraţi cu linii gróse însemnează orele de noapte.